

Vlaams
Parlement

stuk **1636** (2011-2012) – Nr. 9
ingediend op 21 juni 2012 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

houdende bepalingen tot begeleiding
van de tweede aanpassing van de begroting 2012

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur,
Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door de heer Lode Ceysens en mevrouw Valerie Taeldeman

(Hoofdstuk 3. Vlaams Klimaatfonds;
hoofdstuk 5. Bossencompensatiefonds;
hoofdstuk 6. Drinkwater;
hoofdstuk 7. Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke rijkdommen;
hoofdstuk 10. Onderhoudspremie voor beschermde monumenten
en stads- en dorpsgezichten;
hoofdstuk 13. Slotbepalingen)

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Bart Martens.

Vaste leden:

de heren Robrecht Bothuyne, Lode Ceyskens, de dames Tinne Rombouts, Valerie Taeldeman;
mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, de heer Pieter Huybrechts, mevrouw Marleen Van den Eynde;
de dames Gwenny De Vroe, Mercedes Van Volcem;
mevrouw Michèle Hostekint, de heer Bart Martens;
mevrouw Tine Eerlingen, de heer Wilfried Vandaele;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Hermes Sanctorum.

Plaatsvervangers:

de dames Karin Brouwers, Veerle Heeren, de heren Johan Sauwens, Jan Verfaillie;
mevrouw Katleen Martens, de heren Wim Van Dijck, Wim Wienen;
de heren Karlos Callens, Dirk Van Mechelen;
de heer Steve D'Hulster, mevrouw Els Robeyns;
de heer Mark Demesmaeker, mevrouw Liesbeth Homans;
de heer Boudewijn Bouckaert;
de heer Dirk Peeters.

Stukken in het dossier:

- 1636** (2011-2012) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2 en 3: Amendementen
– Nr. 4: In eerste lezing door de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
aangenomen artikelen
– Nr. 5: Amendementen
– Nr. 6 t.e.m. 8: Verslagen

INHOUD

Hoofdstuk 3. Vlaams Klimaatfonds.....	4
Toelichting.....	4
Bespreking.....	4
Stemming.....	6
Hoofdstuk 5. Bossencompensatiefonds.....	7
Hoofdstuk 6. Drinkwater.....	7
Hoofdstuk 7. Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke rijkdommen.....	7
Hoofdstuk 10. Onderhoudspremie voor beschermde monumenten en stads- en dorpsgezichten	8
Hoofdstuk 13. Slotbepalingen	8

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed besprak de haar toegewezen hoofdstukken van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012 op 12 en 13 juni 2012.

De heer Lode Ceyskens brengt verslag uit over de hoofdstukken 3, 5, 6 en 7 (bevoegdheden van mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur). Mevrouw Valerie Taeldeman brengt verslag uit over het hoofdstuk 10 (bevoegdheid van de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand).

Hoofdstuk 3. Vlaams Klimaatfonds

Artikel 14

Toelichting

Mevrouw *Joke Schauvliege*, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, geeft toelichting bij de oprichting van het Vlaams Klimaatfonds.

Het Vlaams Klimaatfonds zal worden gespijsd met onder meer de opbrengsten uit de veiling van Europese emissierechten. Het gaat daarbij zowel om de valorisatie van het surplus aan Europese emissierechten in de Vlaamse toewijzingsreserve voor nieuwkomers voor de lopende Kyotoperiode 2008-2012, als om de veiling van emissierechten in de volgende handelsperiodes.

De omvang van de inkomsten in het fonds zal afhangen van verdere onderhandelingen met de federale overheid en de andere gewesten. De Belgische opbrengsten uit de veiling van emissierechten moeten immers nog intern (binnen België) worden verdeeld. Hiervan wordt volgens de minister op korte termijn werk gemaakt. De via veiling gegenereerde opbrengsten zullen in Vlaanderen integraal ingezet worden voor de financiering van een effectief en kostenefficiënt Vlaams klimaatgericht beleid en voor het nakomen van Vlaamse Europese en internationale verplichtingen inzake klimaatbeleid.

De minister benadrukt dat de middelen in eerst instantie zullen worden ingezet voor de realisatie van een doorgedreven en ambitieuze interne Vlaamse mitigatiestrategie. Deze strategie zal gestalte krijgen in een nieuw Vlaams Klimaatplan 2013-2020, dat de minister nog in 2012 aan de Vlaamse Regering wil voorleggen. De voorbereidingen voor dit nieuwe klimaatbeleidsplan zijn volop aan de gang. Het is belangrijk om datgene wat economisch en technisch haalbaar is zoveel mogelijk in het Vlaamse Gewest zelf te realiseren. Dat was ook het uitgangspunt in het Vlaamse regeerakkoord en de beleidsnota van de minister.

Ook de Vlaamse bijdragen aan de internationale klimaatfinanciering kunnen via het fonds worden bekostigd. Het gaat om bijdragen die, binnen het kader van een nieuw ambitieus internationaal klimaatakkoord, erop gericht zijn om de ontwikkelingslanden, vooral de meest kwetsbare, te helpen in hun strijd tegen de klimaatverandering.

Ten slotte kunnen de middelen uit het Klimaatfonds ook ingezet worden om competitiviteitsverlies bij de Vlaamse bedrijven ten gevolge van het Europese of internationale klimaatbeleid te verhelpen.

Bespreking

De heer *Hermes Sanctorum* zegt verwonderd te zijn dat deze bepaling in een ontwerp van programmadecreet wordt opgenomen. Het lid wijst op het kritische advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) over dit artikel. De SERV laat ook opmerken dat de adviestermijn slechts tien dagen bedroeg.

Op het eerste gezicht lijkt het alsof er louter een vehikel wordt opgericht om het klimaatbeleid te financieren, maar de voorgestelde bepaling gaat volgens de heer Sanctorum verder. Er worden ook beleidsopties aan gekoppeld en daarom verdient dit voorstel een grondige parlementaire discussie, die breder gaat dan de behandeling van een programmadecreet. Kan de minister motiveren waarom de oprichting van het Vlaams Klimaatfonds in een ontwerp van programmadecreet wordt geregeld?

Minister *Joke Schauvliege* antwoordt dat het artikel enkel de oprichting van het fonds als financieringsinstrument betreft. De inhoudelijke invulling zal later nog uitvoerig kunnen worden besproken naar aanleiding van het nieuwe Vlaams Klimaatsbeleidsplan 2013-2020. De mogelijkheid wordt nu gecreëerd om gericht middelen in te zetten voor een degelijk intern klimaatbeleid en om emissierechten aan te kopen indien het interne beleid niet zou volstaan. Inhoudelijk wordt volgens de minister het beleid niet gewijzigd met de oprichting van het fonds.

De minister stelt verder dat de opmerkingen van de SERV goed worden beantwoord in de memorie van toelichting.

De heer *Bart Martens* meent dat de oprichting ook invulling geeft aan de resolutie betreffende de steun van Vlaanderen aan het optrekken van de Europese reductiedoelstelling tot 30 percent minder broeikasgassen tegen 2020 (*Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1531/3*). In deze resolutie, die ook mee door Groen werd ingediend, wordt aan de Vlaamse Regering gevraagd om de opbrengst van de veiling van emissierechten toe te wijzen aan het klimaatbeleid. Het Vlaams Klimaatfonds kan ervoor zorgen dat de middelen gereserveerd blijven voor het klimaatbeleid. De besteding ervan zal nog het voorwerp van discussie zijn en zal ook afhangen van besprekingen in onder meer de nationale Klimaatconferentie.

De heer *Hermes Sanctorum* verduidelijkt dat zijn fractie achter de idee staat om een Vlaams Klimaatfonds op te richten. De vraag is echter welk kader een dergelijk fonds meekrijgt. Wat nu voorligt, is zeer beperkt als beleidskader. Het lid heeft al eerder gepleit voor duurzaamheidscriteria bij de besteding van de middelen, zoals die ook op federaal niveau worden gehanteerd. Er moet ook een duidelijke strategie zijn om de doelstellingen te halen. Transparantie is volgens het lid een andere, zeer belangrijke voorwaarde voor de goede werking van een dergelijk fonds. Op federaal niveau is er een technisch comité dat het aankoopprogramma opvolgt, maar in Vlaanderen wordt nu een begrotingsfonds opgericht zonder duidelijk kader. In een echt oprichtingsdecreet zouden bijvoorbeeld transparantieregels kunnen worden opgenomen.

De heer Sanctorum argumenteert verder dat bij de oprichting, ondanks het ontbreken van een beleidskader, wel al een specifieke beleidsoptie wordt genomen, in tegenstelling tot wat de minister beweert. De minister zelf vermeldt in haar toelichting de valorisatie van de nieuwkomersreserve voor de lopende verbintenisperiode 2008-2012. Dat is volgens het lid een duidelijke beleidskeuze voor de huidige periode, die niet kan worden doorgeschoven naar het Vlaams Klimaatbeleidsplan 2013-2020.

Het lid verwijst opnieuw naar de erg kritische houding van de SERV en betreurt dat er geen grondiger debat aan de oprichting is voorafgegaan. Indien de oprichting dringend is, had de minister hier eerder werk van moeten maken en het niet vlug in het programmadecreet moeten laten opnemen.

Minister *Joke Schauvliege* antwoordt dat er een duidelijk tijdspad is uitgetekend om tegen eind 2012 een nieuw Vlaams Klimaatbeleidsplan te kunnen goedkeuren. In de commissie kan daarover van gedachten worden gewisseld. Het beleid voor de periode na 2012 zal in het nieuwe beleidsplan worden bepaald. Nu het fonds al oprichten, heeft het voordeel dat nu al middelen kunnen worden opgebouwd voor het klimaatbeleid. De minister bevestigt voorts dat de oprichting van het fonds tegemoet komt aan de aanbevelingen van de reso-

lutie van het Vlaams Parlement. Het houdt volgens haar geen steek nu te beweren dat de oprichting er te snel komt.

Wat betreft de opmerking over het ontbreken van duurzaamheidscriteria bij het aankopen van emissierechten, verwijst de minister op haar beurt naar de eerdere bespreking in de commissie (*Hand. VI. Parl. 2011-12, nr. C78*). Het federale technische comité hanteert de internationale criteria die ook door het Vlaamse Gewest worden gehanteerd. In eerste instantie zal, overeenkomstig het Vlaamse regeerakkoord, de nadruk liggen op interne maatregelen die technisch en economisch uitvoerbaar zijn en die maatschappelijk aanvaardbaar zijn om de reductie van de uitstoot van broeikasgassen te realiseren. Indien dat niet volstaat, heeft het Vlaamse Gewest het engagement aangegaan om groene ‘assigned amount units’ (AAU’s) aan te kopen, die aan de strengste internationale criteria voldoen. De minister herhaalt haar eerdere standpunt dat het niet zinvol is om in Vlaanderen eigen criteria op te stellen als er internationale maatstaven voor de beoordeling voorhanden zijn.

De heer *Hermes Sanctorum* stelt dat het valoriseren van de toewijzingsreserve voor nieuwkomers een beleidsoptie is om de Kyotodoelstelling voor de periode 2008-2012 te halen. Het gaat in dat geval dus niet om middelen die worden opgebouwd voor de volgende verbintenisperiode. Ook de SERV stelt in zijn advies bij het programmadecreet: “In ieder geval lijkt het geen goede zaak dat het ontwerpdecreet impliceert dat de opbrengsten van de veiling van het overschot op de nieuwkomersreserve vóór de eindafrekening louter gebruikt kunnen worden voor het flexmexbeleid en de voorbereiding en organisatie van veilingen en niet voor intern beleid.” (*Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1636/1, p. 83*). De minister lijkt deze scherpe inhoudelijke kritiek van de adviesraad te minimaliseren.

Er is volgens de heer Sanctorum nood aan een duidelijk duurzaamheidskader en een duidelijke voorrang voor interne maatregelen. Het debat zal inderdaad worden voortgezet bij de bespreking van het nieuwe klimaatbeleidsplan, ook over de andere bestemmingen van de middelen in het fonds. De klimaatfinanciering voor ontwikkelingslanden moet bijvoorbeeld ook verder worden uitgeklaard, niet alleen de snelstartfinanciering maar ook de bijkomende financiering tot 2020. Die discussie hoorde volgens het lid logischerwijze bij de oprichting van een klimaatfonds te worden gevoerd.

Minister *Joke Schauvliege* herhaalt dat in de memorie van toelichting omstandig wordt geantwoord op de opmerkingen van de SERV. De minister wil die kritiek zeker niet minimaliseren, maar meent dat er afdoende wordt op geantwoord. Het beleid voor 2012 ligt al langer vast, onder meer in het eerste Vlaamse Klimaatbeleidsplan. Het gaat niet om nieuwe opties die nog snel in de loop van het jaar worden genomen, maar om beslist beleid. De oprichting van het fonds komt tegemoet aan kritiek die eerder werd gegeven en is volgens de minister ook een signaal dat de Vlaamse Regering een goed klimaatbeleid wil voeren.

De heer *Hermes Sanctorum* begrijpt daaruit dat het te laat is om de Kyotodoelstelling te halen met intern beleid en dat daarom wordt ingezet op de aankoop van emissierechten. Zoals de SERV, vraagt het lid dat een evaluatie wordt gemaakt om na te gaan of voldoende wordt ingezet op goedkope interne maatregelen.

Minister *Joke Schauvliege* repliceert dat het huidige klimaatbeleidsplan wordt uitgevoerd en dat Vlaanderen op schema zit om de doelstelling te halen. Over de uitvoering van het plan worden voortgangsrapporten opgesteld die het Vlaams Parlement kan bespreken. De evaluatie van de genomen maatregelen komt aan bod in deze voortgangsrapporten.

Stemming

Artikel 14 wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

Hoofdstuk 5. Bossencompensatiefonds**Artikel 18**

Minister *Joke Schauvliege* licht toe dat de voorgestelde wijziging ervoor zorgt dat de ontvangsten naar aanleiding van het project Parkbos te Gent kunnen terugvloeien naar het Bossencompensatiefonds. Er wordt ook geregeld dat in de toekomst elke mogelijke terugstorting van niet-aangewende middelen kan worden aangewend door het Bossencompensatiefonds zelf.

Mevrouw *Gweny De Vroe* vindt het evident dat niet-aangewende middelen door het Bossencompensatiefonds zelf kunnen worden gebruikt. Dit doet volgens het lid echter niets af aan het ondermaatse gebruik van de middelen in het fonds. Daarover werden al herhaaldelijk vragen gesteld in de commissie. De fractie van het lid is ontevreden over het trage realisatietempo van de herbebossingsprojecten die door het Bossencompensatiefonds zouden kunnen worden gefinancierd. De minister heeft in het verleden al toegezegd dat ze de middelen in het fonds zou activeren. Wanneer zal de minister daar echt werk van maken?

Minister *Joke Schauvliege* ontkent dat de middelen in het fonds niet worden aangewend. Er gebeurden projectoproepen voor bebossing, waarop de gemeenten en provincies konden intekenen. Veel subsidies werden al uitgekeerd en de mogelijkheid bestaat zelfs dat er onvoldoende middelen in het fonds zitten om alle aanvragen te beantwoorden. De minister zal de commissie een overzicht bezorgen van de projecten die door het fonds worden ondersteund.

Artikel 18 wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

Hoofdstuk 6. Drinkwater**Artikel 19**

Minister *Joke Schauvliege* stelt dat deze bepaling er preventief voor zorgt dat exploitanten van een openbaar waterdistributienetwerk geen gemeentelijke vergoeding kunnen vragen voor de lozing van grondwater dat onttrokken wordt bij bronbemalingen. Tot op heden is er weliswaar nog geen dergelijke gemeentelijke vergoeding gevraagd, maar door de voorgestelde bepaling wordt dit voor de toekomst duidelijk gemaakt en decretaal vastgelegd.

Artikel 19 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 7 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

Hoofdstuk 7. Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke rijkdommen**Artikel 20**

Minister *Joke Schauvliege* stelt dat er, sinds de oprichting van het Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen, in het Vlaamse Gewest in de praktijk uitsluitend ruilverkavelingsprojecten worden uitgevoerd op grond van de Ruilverkavelingswet (wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet).

Er bestaan echter nog twee andere ruilverkavelingswetten, met name de wet van 12 juli 1976 houdende bijzondere maatregelen inzake ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet bij de uitvoering van grote infrastructuurwerken en de wet van 10 januari 1978 houdende bijzondere maatregelen inzake ruilverkaveling van landeigendommen in der minne. Door de voorgestelde bepaling worden deze andere wetten ook tot wettelijke basis gemaakt voor ruilverkavelingsprojecten.

Artikel 20 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 7 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

Hoofdstuk 10. Onderhoudspremie voor beschermde monumenten en stads- en dorpsgezichten

Artikel 25

De heer *Geert Bourgeois*, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, geeft toelichting bij dit artikel. Het artikel gaat over de toekenning aan een particulier van een premie van 9367,65 euro voor de uitgevoerde onderhoudswerken aan een beschermd pand in Aalst. Deze premie wordt aangerekend op het begrotingsartikel NF0/INF-C-2-G/WT (werking en toelagen – monumentenzorg).

De minister laat opmerken dat de Vlaamse Ombudsdienst deze zaak ook heeft vermeld in zijn Jaarverslag 2011 (*Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 41/1*). De onderhoudspremie werd eerder toegekend op 10 september 2004 voor maximaal 10.281,91 euro. Volgens de regelgeving moesten de werken uiterlijk op 30 september 2005 beëindigd zijn en moest de premie dan zijn opgevraagd. De regelgeving voorziet niet in de mogelijkheid om deze termijn te verlengen. De werken werden in dit geval tijdig beëindigd, maar de eigenaar had een conflict met een van de aannemers over een factuur. Dit leidde tot een rechtszaak waarin pas op 15 oktober 2010 een uitspraak werd gedaan. Uiteindelijk kon de eigenaar pas op 15 december 2010 de vraag tot betaling van de premie administratief afronden.

De premie was inmiddels van ambtswege geannuleerd wegens het verstrijken van de wettelijk bepaalde termijn waarbinnen de betaling van de premie opgevraagd moest worden. De eigenaar had wel de administratie tijdig verwittigd van de problemen en had zelfs voorgesteld om het niet-betwiste deel van de kosten al af te rekenen. Het Agentschap Onroerend Erfgoed weigerde echter de premiebetaling op basis van de regelgeving.

De Vlaamse Ombudsdienst oordeelde dat juridisch gezien het agentschap gelijk had, maar dat het zeker niet optimaal had gecommuniceerd met de betrokken eigenaar en zelfs de indruk had gewekt dat de premiebetaling toch nog mogelijk was. De Vlaamse Ombudsdienst wees ook op de proactieve communicatie van de eigenaar, die de administratie tijdig had verwittigd van de problemen en ook voorstellen tot oplossing had gesuggereerd.

De minister vond de opmerking van de Vlaamse Ombudsman terecht en liet aan de betrokkene weten dat zijn premie alsnog betaald zou worden om redenen van billijkheid. Het voorgestelde artikel 25 moet daarvoor de noodzakelijke rechtsbasis creëren.

Artikel 25 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 7 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

Hoofdstuk 13. Slotbepalingen

Artikel 30

Dit artikel regelt onder meer de inwerkingtreding van artikel 19 van het hoofdstuk 6. Drinkwater.

Artikel 30 wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

Bart MARTENS,
voorzitter

Lode CEYSSSENS
Valerie TAELEMAN,
verslaggevers